

BEVEZETŐ

A következő négy tanulmányban arra teszünk kísérletet, hogy felvillantsunk néhány olyan témát, amelyek módszertani megközelítése, gondolatisága valamiféle új területre kalauzolja a cigányok/romák kutatása iránt érdeklődőket. Ezek között is talán a legfontosabb elem a tudományos életben az elmúlt időszakban egyre inkább megjelenő saját, önálló narratívának az igénye. Így elmondható, hogy négy szerző közül hárman a tudományos kompetenciái mellett roma identitással vagy kettős, roma és magyar identitással is rendelkezik és írásaik egyfajta belső látásmódot is képviselnek az elmúlt évtizedek és évszázadok gyakorlatához képest, amikor is a cigányok legfeljebb tárgyai lehettek csak a tudományos megismerésnek és nem az alakítói. Ez a látásmód hosszabb távon mindenképpen új minőséget és talán az eddigiektől teljesen eltérő megközelítéseket jelent majd a témában megjelenő publikációkban.

Az első írás, amelyet Máté Dezső jegyez, egyfajta tudományos vitairatként is felfogható, amely ennek az önnarratívának az igényét és a tudományos közegben meglévő akadályokat veszi vizsgálat alá. Bódi Barbara a roma képzőművészeti mozgalom születését és annak társadalmi összefüggéseit igyekszik bemutatni. Kállai Ernő egy sokszor „megénekel” témáról, a cigányzenészekről ír, azonban megközelítésében nem a megszokott romantikus ábrándozásra törekszik, hanem a hajdanvolt és nagy társadalmi megbecsülésnek örvendő muzikusok mai tevékenységét próbálja bemutatni, azokat a műfajokat, amelyek manapság jelentik a „cigányzenét”. Végül Janó Evelin munkájában a kapcsolatháló-elemzés segítségével elemzi egy iskola roma és nem roma tanulóinak kapcsolódási pontjait, társadalmi integrációs lehetőségeit.

Ez a rövid válogatás segíthet megismertetni azt az új gondolkodásmódot, amely remélhetőleg egyre nagyobb teret nyer a jövőben a cigány/roma közösségek kutatásában.

Kállai Ernő
a válogatás szerkesztője